

## **ISPITIVANJE POTREBA DIGITALNE TRANSFORMACIJE KULTURNIH I KREATIVNIH INDUSTRIJA**

### **O Mreži za razvoj digitalne pismenosti**

Mreža za razvoj digitalne pismenosti je formirana s općim ciljem jačanja međusektorske suradnje i izgradnje kapaciteta dionika iz civilnog, javnog i privatnog sektora za istraživanje i razvoj digitalnog društva u Hrvatskoj. Mreža provodi znanstvena istraživanja i na temelju njihovih rezultata izrađuje smjernice razvoja javnih politika u području digitalne inkluzije, digitalnog obrazovanja i digitalne transformacije rada i zanimanja.

Mreža trenutno broji 25 članica, od toga 15 organizacija civilnoga društva, 7 znanstvenih i obrazovnih ustanova te 3 regionalne i lokalne samouprave. Predstavnici sva tri sektora uključeni su u online radne skupine stručnjaka Mreže koji sudjeluju u istraživanjima i pripremi smjernica kreatorima javnih politika.

### **Radna skupina za digitalno građanstvo**

U prvoj radnoj skupini je provedeno znanstveno istraživanje na temu digitalne inkluzije starijih osoba i osoba s invaliditetom te stanovnika ruralnih sredina i otoka i ispitivanje javnog mnjenja o digitalnoj pismenosti u ruralnim sredinama

### **Radna skupina za digitalno obrazovanje**

U drugoj radnoj skupini znanstveno su istraživani stavovi nastavnika matematike o cjeloživotnom učenju, provedena Ispitivanja potreba jačanja kapaciteta nastavnika informatike u osnovnim i srednjim školama te razvoja digitalnih kompetencija srednjoškolskih nastavnika hrvatskog jezika, stranih jezika i matematike.

### **Radna skupina za digitalnu transformaciju rada i zanimanja**

U trećoj radnoj skupini je provedeno znanstveno istraživanje o digitalnim kompetencijama nastavnika u visokoškolskom obrazovanju, pregledno znanstveno istraživanje o digitalnoj transformaciji zdravstva te ispitivanje potreba digitalne transformacije kulturnih i kreativnih industrija.

### **Radna skupina za digitalne talente**

U četvrtoj radnoj skupini je provedeno pregledno znanstveno istraživanje o interdisciplinarnom učenju razvojem računalnih igara i ispitivanje mišljenja studenata o digitalnim medijskim kompetencijama.



Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

### **Radna skupina za digitalno istraživanje i razvoj**

Peta radna skupina je otvorila R&D Lab, praktikum u kojem se eksperimentira s upotrebom audiovizualnih tehnologija u obrazovanju i osmišljavaju metode interdisciplinarnog projektnog učenja. Na Ljetnoj školi za razvoj digitalne kreativnosti obučavaju se nastavnici i volonteri za primjenu novih metodika učenja u školama.

### **Radna skupina za digitalni brending**

Najbolji primjeri iz prakse članica Mreže za razvoj digitalne pismenosti predstavljaju se na okruglim stolovima i konferencijama Mreže. Na ovim hibridnim događanjima predstavljaju se i najbolji primjeri europske prakse članica međunarodne organizacije All Digital koja broji 81 članica iz 25 europskih zemalja.

Mreža je od listopada do prosinca 2021. provela **Ispitivanje potreba digitalne transformacije kulturnih i kreativnih industrija**. Anketni je upitnik sastavio Telecentar. Upitnik je validiran na fokus grupi u organizaciji Hrvatske udruge poslodavaca, koja je nakon validacije distribuirala upitnik članicama HUP-a iz sektora kulturnih i kreativnih industrija.

Cilj ovog istraživanja bio je ispitati mišljenja predstavnika poslodavaca i radnika o utjecaju digitalne transformacije na njihovo poslovanje i interes za sudjelovanje u programima stručne obuke.

Upitnik se sastojao od 36 pitanja zatvorenog tipa. Prva grupa od sedam pitanja se odnosilo na sudionike u anketiranju, idućih osam pitanja se bavilo trendovima digitalne transformacije kulturnih i kreativnih industrija, treća grupa sadržavala je sedamnaest pitanja o digitalnom poslovanju, a završnih je četiri pitanja ispitivalo mogućnosti financiranja digitalne transformacije.

U anketi je sudjelovalo ukupno 99 ispitanika, od toga 37,37% poslodavaca, 48,48% zaposlenika i 14,14% samostalno zaposlenih osoba. 53,06 ispitanika bilo je ženskog, a 46,94% muškog spola. 71,72% ispitanika bilo je u dobnoj skupini 31-54 godine starosti, 15,15% mlađe od 31, a 13,13% starije od 54.

66,67% ispitanika bilo je zaposleno u privatnom sektoru, 22,22% u javnom, a 11,11% u civilnom neprofitnom sektoru. 25,25% ispitanika bilo je zaposleno u sektoru filma i videa, 18,18% u oglašavanju i tržišnim komunikacijama, 13,13% u sektoru računalnih programa, igara i novih medija, 12,12% u sektoru glazbe i



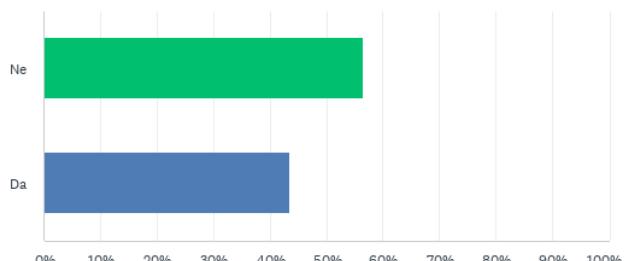
Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

izvedbenih umjetnosti, 9,09% u obrazovanju, a preostalih 22,23% u preostalih 9 sektora kulture i umjetnosti.

71,88% ispitanika radilo je u mikro poduzećima s manje od 10 zaposlenih, 20,83% u malim poduzećima s 10-50 zaposlenih, a njih 7,29% u srednjim i velikim poduzećima s više od 50 zaposlenih. Istraživanje je uključilo ispitanike iz poduzeća sa sjedištem u 13 županija, od toga 62,63% iz Grada Zagreba.

71,77% ispitanika se u potpunosti ili uglavnom slaže da redovito prate globalne, a tek nešto manje njih 69,86% hrvatske trendove digitalne transformacije kulturnih i kreativnih industrija. 43,53% ih ima, a 56,47% nema strategiju digitalne transformacije. 63,53% ispitanika smatra da u njihovom poduzeću/obrtu/ udruzi/ ustanovi posjeduju potrebne kompetencije za digitalnu transformaciju. 68,24% ispitanika smatra da je u posljednjih pet godina došlo do bitnih promjena poslovnih procesa, a 70,59% misli da su im se zaposlenici dobro prilagodili digitalnoj transformaciji.

**Q10 U mom poduzeću/ obrtu/ udruzi/ ustanovi postoji strategija digitalne transformacije.**

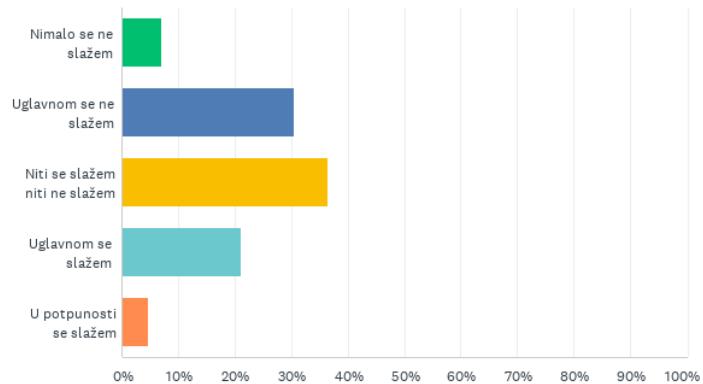


Samo 25,89% ispitanika smatra da u Hrvatskoj postoji kvalitetno formalno obrazovanje koje omogućuje stjecanje kompetencija za digitalnu transformaciju kulturnih i kreativnih industrija. Ispitanici imaju bolje mišljenje o neformalnom obrazovanju. 51,77% ih se u potpunosti ili uglavnom slaže da neformalno obrazovanje omogućuje stjecanje potrebnih kompetencija za digitalnu transformaciju.



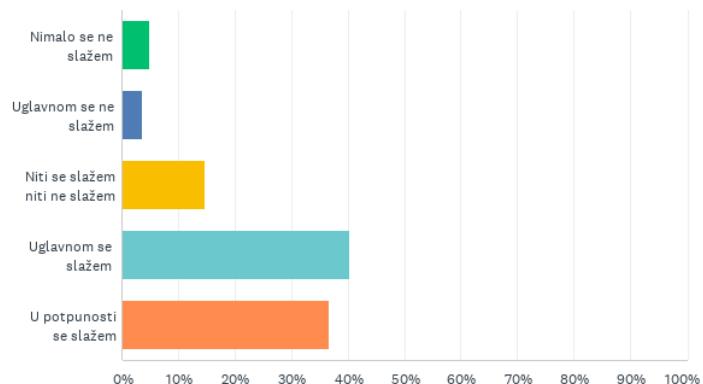
Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Q14 U Hrvatskoj postoji kvalitetno formalno obrazovanje (strukovne škole, umjetnički, stručni i znanstveni studiji) koje omogućuje stjecanje kompetencija potrebnih za digitalnu transformaciju poslovanja u kulturnim i kreativnim industrijama.



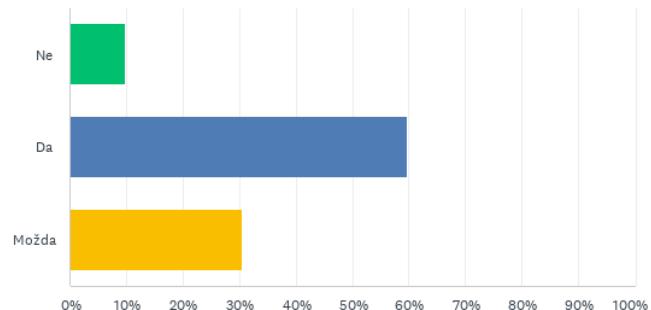
Da im je **digitalni marketing** važan dio poslovanja u potpunosti se ili uglavnom slaže 76,83% ispitanika, a u tom bi se području sigurno željelo educirati njih 59,76%.

Q16 Digitalni marketing važan je dio poslovanja u mom poduzeću/ obrtu/ udruzi/ ustanovi.



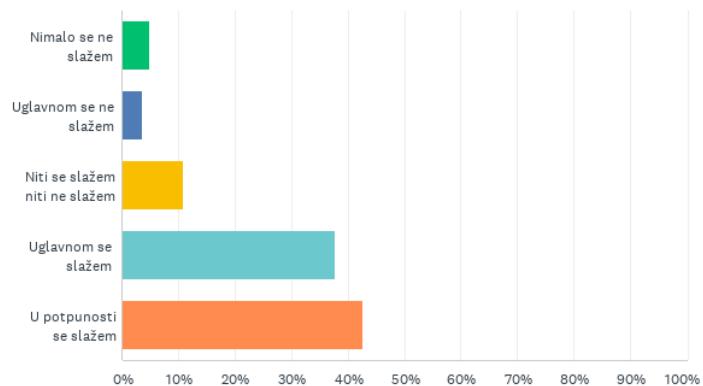
Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Q17 Zainteresiran/ zainteresirana sam za sudjelovanje u edukaciji iz digitalnog marketinga.



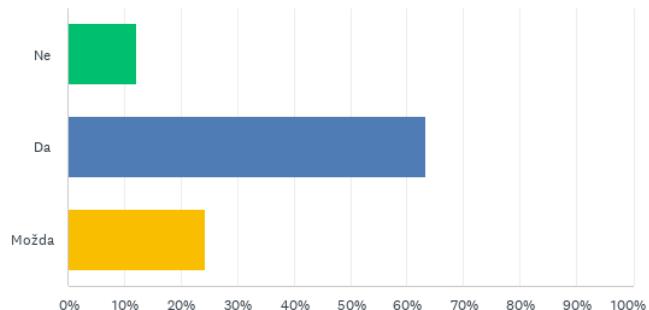
Da su im **podaci o publici** važan dio poslovanja u potpunosti se ili uglavnom slaže 80,48% ispitanika, a u tom bi se području sigurno željelo educirati njih 63,41%.

Q18 Podaci o publici (audience data) važan su dio poslovanja u mom poduzeću/ obrtu/ udruzi/ ustanovi. Podaci o publici su podaci o ljudima koji odgovaraju na vaše oglase, kupuju vaše proizvode ili posjećuju vaša događanja.



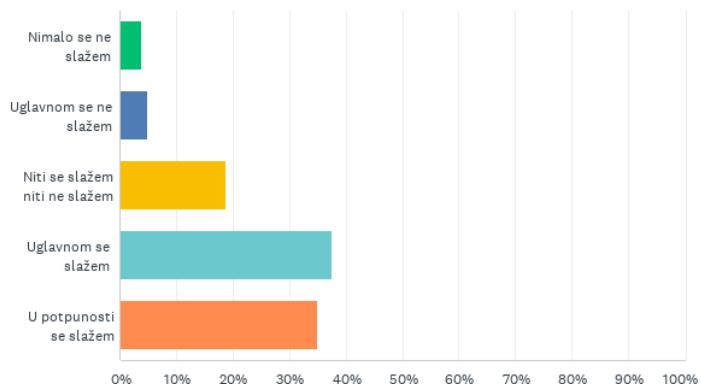
Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Q19 Zainteresiran/ zainteresirana sam za sudjelovanje u edukaciji iz razvoja publike.



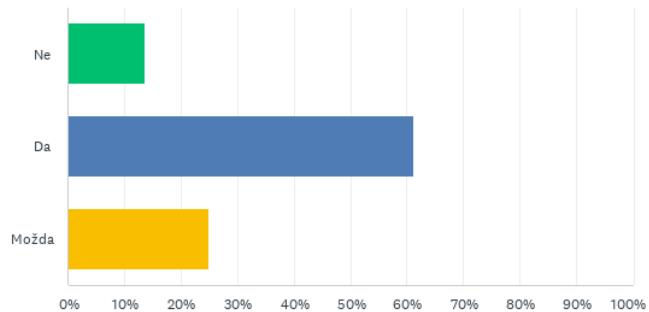
Da im je **analiza poslovnih podataka** važan dio poslovanja u potpunosti se ili uglavnom slaže 72,5% ispitanika, a u tom bi se području sigurno željelo educirati njih 61,25%.

Q20 Analiza podataka (data analysis) važan je dio poslovanja u mom poduzeću/ obrtu/ udruzi/ ustanovi. Poslovna analiza podataka je proces prikupljanja i procesiranja podataka s ciljem donošenja informiranih poslovnih odluka.



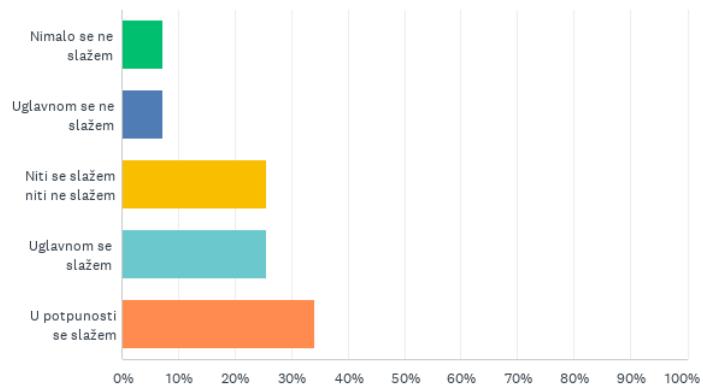
Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Q21 Zainteresiran/ zainteresirana sam za sudjelovanje u edukaciji iz poslovne analize podataka.



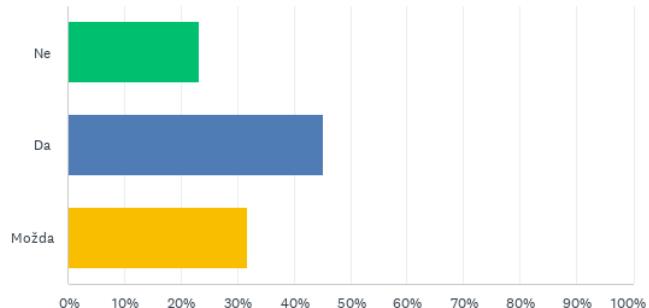
Da im je **poslovanje u oblaku** važan dio poslovanja u potpunosti se ili uglavnom slaže 59,76% ispitanika, a u tom bi se području sigurno željelo educirati njih 45,12%.

Q22 Poslovanje u oblaku (cloud computing) važan je dio poslovanja u mom poduzeću/ obrtu/ udruzi/ ustanovi.



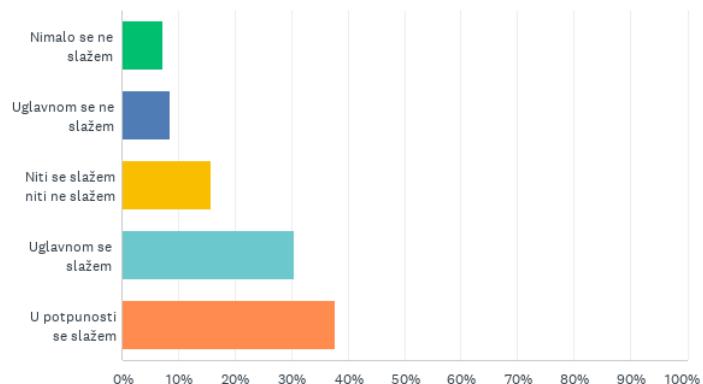
Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Q23 Zainteresiran/ zainteresirana sam za sudjelovanje u edukaciji iz poslovanja u oblaku.



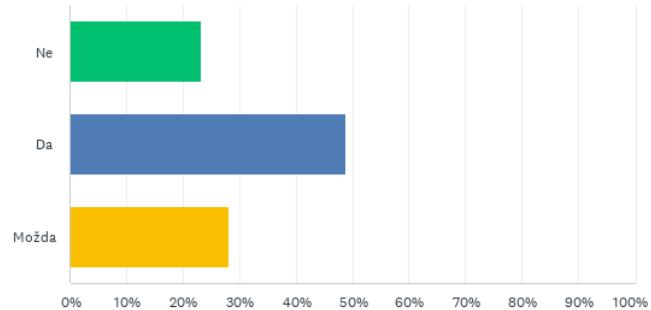
Da im je **organizacija hibridnih događanja** važan dio poslovanja u potpunosti se ili uglavnom slaže 68,29% ispitanika, a u tom bi se području sigurno željelo educirati njih 48,78%.

Q24 Organizacija hibridnih događanja važan je dio poslovanja u mom poduzeću/ obrtu/ udruzi/ ustanovi. Hibridna događanja su događanja u kojima je dio sudionika osobno prisutno, a dio sudionika prati događanje putem prijenosa na internetskoj platformi.



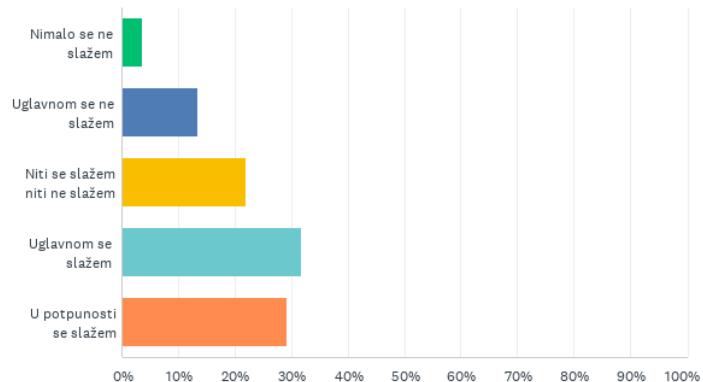
Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Q25 Zainteresiran/ zainteresirana sam za sudjelovanje u edukaciji iz organizacije hibridnih događanja.



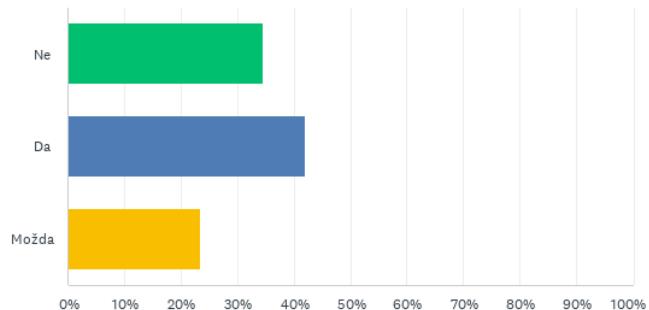
Da im je **elektronički potpis** važan dio poslovanja u potpunosti se ili uglavnom slaže 60,98% ispitanika, a u tom bi se području sigurno željelo educirati njih 41,98%.

Q26 Elektronički potpis važan je dio poslovanja u mom poduzeću/ obrtu/ udruzi/ ustanovi. Elektronički potpis su podaci u elektroničkom obliku koji su pridruženi ili su logički povezani s drugim podacima u elektroničkom obliku i koje Potpisnik koristi za potpisivanje dokumenata.



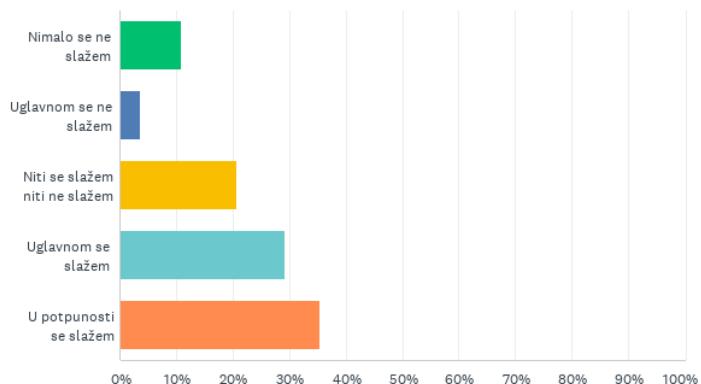
Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Q27 Zainteresiran/ zainteresirana sam za sudjelovanje u edukaciji iz korištenja elektroničkog potpisa.



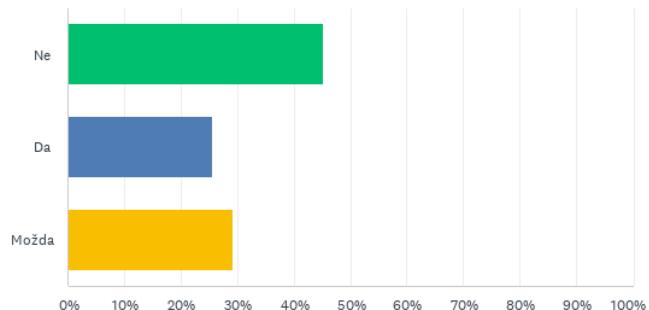
Da im je **elektronički račun** važan dio poslovanja u potpunosti se ili uglavnom slaže 64,64% ispitanika, a u tom bi se području sigurno željelo educirati njih 25,61%.

Q28 e-Račun važan je dio poslovanja u mom poduzeću/ obrtu/ udruzi/ ustanovi. e-Račun je internetski servis namijenjen poslovnim subjektima za elektroničku razmjenu računa između dobavljača i kupaca te upravljanje cjelokupnim poslovnim procesom izdavanja, zaprimanja i arhiviranja.



Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

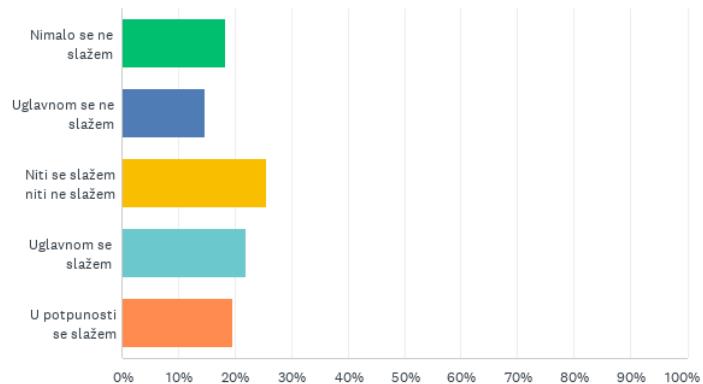
Q29 Zainteresiran/ zainteresirana sam za sudjelovanje u edukaciji iz korištenja e-Računa.



Da im je **umjetna inteligencija** važan dio poslovanja u potpunosti se ili uglavnom slaže 41,46% ispitanika, a u tom bi se području sigurno željelo educirati njih 50%.

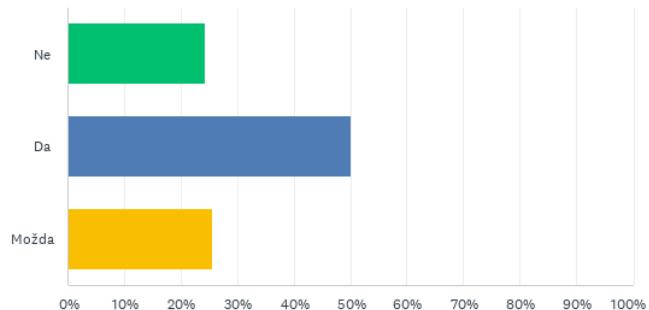
Q30 Umjetna inteligencija važan je dio poslovanja u mom poduzeću/ obrtu/ udruzi/ ustanovi.

Publikacija Umjetna inteligencija u audiovizualnom sektoru Europskog audiovizualnog opservatorija najavljuje promjenu paradigme uslijed sve većeg korištenja umjetne inteligencije u proizvodnji sadržaja, programiranju, oglašavanju i personalizaciji sadržaja.



Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Q31 Zainteresiran/ zainteresirana sam za sudjelovanje u edukaciji iz korištenja umjetne inteligencije u kulturnim i kreativnim industrijama.



Da je u Hrvatskoj jednostavno doći do **poslovnih kredita** za digitalnu transformaciju poslovanja u potpunosti se ili uglavnom slaže samo 5% ispitanika. Njih 35% je upoznato s mogućnostima financiranja iz EU fonda **Kreativna Europa**, ali ih je samo 18,75% koristilo te mogućnosti. Za edukaciju iz pripreme projektnih prijedloga za taj fond zainteresirano je 62,5% sudionika u istraživanju.

**Zaključak:** Sudionici u anketiranju dobro su informirani o trendovima digitalne transformacije kulturnih i kreativnih industrija, ali ih tek 43,53% ima strategiju digitalne transformacije. U poslovanju su se već dogodile bitne promjene na koje su se dobro prilagodili i većina smatra da ima potrebne kompetencije. Zabrinjavajuća je ocjena formalnog obrazovanja za digitalnu transformaciju poslovanja koje je kvalitetnim ocijenilo samo 25,89% ispitanika, što ukazuje na potrebu ozbiljnije prilagodbe formalnog obrazovanja potrebama na tržištu. Za 80,48% ispitanika važni su podaci o publici, za njih 76,83% digitalni marketing, za 72,5% analiza poslovnih podataka, a za 68,29% organizacija hibridnih događanja. Teško je doći do poslovnih kredita za digitalnu transformaciju kulturnih i kreativnih industrija, a samo je 35% ispitanika upoznato s mogućnostima financiranja iz EU fonda Kreativna Europa iz kojeg je moguće financirati kulturne, medijske i međusektorske projekte. Stoga je jasna potreba izgradnje dodatnih kapaciteta hrvatskih dionika iz kreativnog i kulturnog sektora za prijavu na EU natječaje.



Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.